ERDÉLYI MAGYAR NÉPPÁRT | PARTIDUL POPULAR MAGHIAR DIN TRANSILVANIA
www.neppart.eu

Proiect de regionalizare a României

27. 3. 2013.

Propunerile Partidului Popular Maghiar din Transilvania cu privire la regionalizarea României

1. Ordinea logică a regionalismului urmat de regionalizare trebuie respectată. Iniţiativele venite „de jos”, din rândul populaţiei şi al comunităţilor trebuie să beneficieze de prioritate faţă de regionalizarea dirijată de sus, din partea instituţiilor guvernamentale.

2. Trebuie acceptat faptul că în anumite cazuri regiunile există deja, ceea ce înseamnă că ignorarea sau rescrierea identităţilor (macro)regionale existente este contraindicată şi contraproductivă. Prin urmare, considerentul de prim rang ar trebui să fie preluarea limitelor unităţilor teritorial-geografice definite prin identităţi reale, existente; astfel încât populaţia să accepte regiunile create în această manieră şi să se poată identifica cu ele.

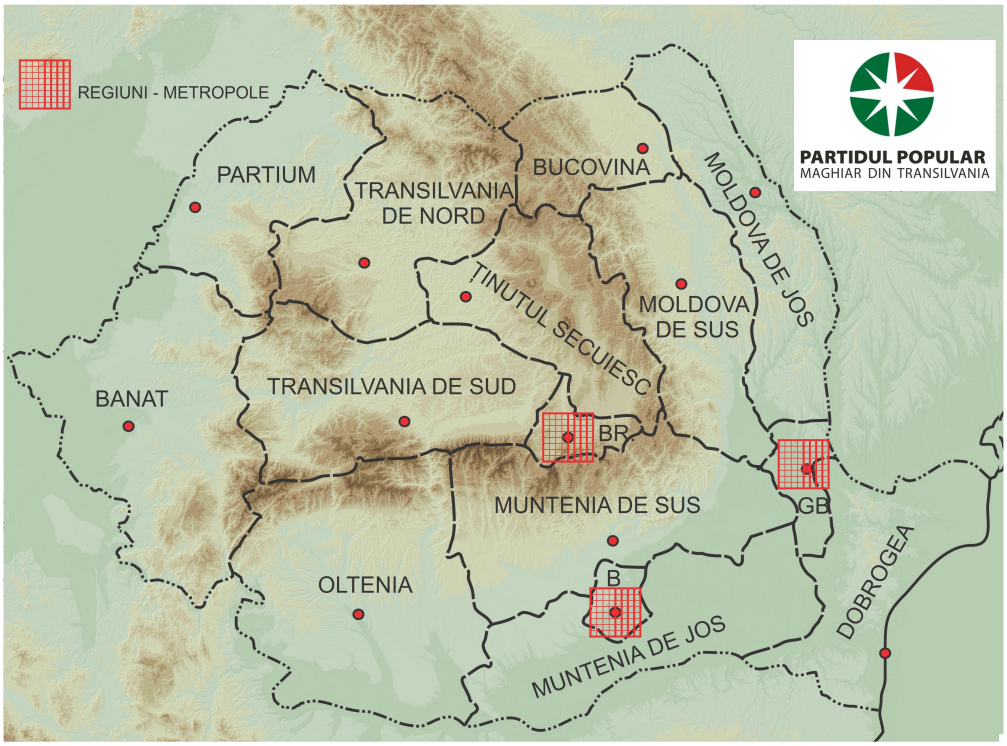

Propunerea PPMT *(click pentru mărire)*

3. Regiunile istorice corespund într-o bună măsură criteriului identităţii regionale unitare.

4. Cel de-al doilea considerent, deşi mai puţin important decât respectarea iniţiativelor venite „de jos”, dar nicidecum lipsit de însemnătate, este crearea unor regiuni funcţionale care iau în considerare legăturile spaţio-structurale reale.

5. Propovarea regiunilor omogene sau cu particularităţi variate este o problemă care trebuie analizată pentru fiecare caz în parte. Există în Uniunea Europeană multe regiuni funcţionale cu structură omogenă, dar delimitarea unor astfel de regiuni este imposibilă în anumite cazuri.

6. Toate oraşele de importanţă regională vor dobândi un rol central (municipii de importanţă naţională/interjudeţeană – a se vedea Legea nr. 351 din 2001 pentru Amenajarea Teritoriului Național – Reţea de localități, Municipii de rang 0). Astfel, ele vor putea îndeplini şi funcţia de centre de atracţie economică – ceea ce este cel de-al treilea considerent.

7. Regiunile vor trebui să-şi dobândească majoritatea competenţelor prin transferarea acestora de la nivelul administrativ ierarhic superior. Delegarea competenţelor poate fi realizată pe baza principiului regionalismului asimetric, adică regiunilor pot fi asigurate statuturi specifice diferite, luând în considerare particularităţile istorice, demografice, economice locale, şi respectând identităţile culturale şi minoritare ale fiecăreia. Cheia succesului acestui proces este ca măsurile de regionalizare întreprinse la nivel central să se armonizeze în mod constructiv cu iniţiativele regionaliste locale.

8. Avem în continuare nevoie de judeţe, dar graniţele dintre judeţe trebuie revizuite.

9. Considerăm necesară crearea de noi judeţe şi desemnarea noilor reşedinţe ale acestora.

10. Propunem cele trei regiuni istorice, foste principate (Transilvania, Ţara Românească şi Moldova) ca regiuni de nivel NUTS1.

11. Propunem „testarea” reformei administrative şi reconsiderarea ei la diferite intervale de timp.

12. Voinţa populară constituie fundamentul regionalismului, dar este de importanţă majoră şi în cadrul regionalizării. Prin urmare, apartenenţa acelor localităţi care se situează la limita dintre regiuni trebuie hotărâtă prin referendumuri locale.

13. În cazurile excepţionale ale marilor oraşe care ar putea avea şi rolul de centre secundare pentru întreaga ţară sau cel puţin pentru câteva regiuni, definirea unor regiuni metropolitane este de bun augur. Acestea sunt: Capitala, cea mai mare aglomeraţie urbană a României, aglomeraţia urbană din jurul Braşovului, precum şi cea mai importantă conurbaţie de pe teritoriul ţării: perechea de municipii Galaţi-Brăila. (În acest caz facem abstracţie de rolul graniţelor istorice fiindcă realităţile spaţio-structurale primează faţă de considerentul istoric. Distanţa pe şosea între centrele acestor două municipii de importanţă regională este mai mică de 20 km. Propunem includerea acestei perechi de municipii în macroregiunea Moldova.)

14. Fiecare dintre cele trei macroregiuni istorice ar include câte o regiune metropolitană care ar trebui dezvoltată în mod separat, preferenţial pentru ca acestea din urmă să joace rolul de „locomotivă”. Celelalte unităţi ar fi regiuni integrate în care centrele regionale s-ar dezvolta în paralel cu zonele extinse din care fac parte.

15. Macroregiunea Transilvania ar cuprinde şase, Ţara Românească cinci, iar Moldova patru regiuni de nivel NUTS2.

16. În Transilvania, regionalismul este cel mai pronunţat – sentimentul identitar fiind cel mai puternic în Ţinutul Secuiesc, unde majoritatea populaţiei susţine în mod dovedit crearea regiunii respective în graniţele istorice ale acesteia. Zona în cauză se caracterizează printr-o conştiinţă identitară, tradiţii şi voinţă comune care primează faţă de legăturile spaţio-structurale.

17. Banatul se caracterizează, de asemenea, printr-o conştiinţă regională puternică, Timişoara fiind una dintre cele mai importante centre regionale ale ţării. În afară de considerentul dimensiunii regionale istorice, considerentele spaţio-structurale reprezintă de asemenea argumente solide pentru includerea municipului şi a judeţului Arad în această regiune. Căci în decursul secolului al XX-lea, linia Timişoara-Arad a devenit mult mai importantă – nu numai datorită distanţei geografice relativ mici, ci şi din alte motive – decât linia spaţio-structurală formată de-a lungul tradiţionalei

rute comerciale Arad-Oradea. Autostrada finalizată recent accentuează de asemenea importanţa liniei Timişoara-Arad.

18. Regiunea Partium este o zonă a regionalismului emergent. Asemeni Banatului, şi această regiune este deschisă spre vest şi izolată dinspre est, fiind separată de teritoriul Transilvaniei istorice. Rolul regional şi potrivirea pentru acest rol a municipiului Oradea nu pot fi puse sub semnul întrebării, deoarece oraşul este capabil să îşi extindă influenţa şi asupra judeţelor Satu Mare şi Sălaj. Nu recomandăm menţinerea judeţului Maramureş în forma sa actuală; integrarea părţii vestice a acestuia – inclusiv a municipiului Baia Mare – cu regiunea Partium, iar cea a Maramureşului istoric cu judeţul Cluj cu care are legătură de cale ferată fiind de bun augur.

19. Clujul este centrul istoric al Transilvaniei. Oraşul constituie polul de atracţie al părţii centrale şi nordice a acestei regiuni istorice; mai mult, în această arie nici nu există altă localitate urbană care ar putea rivaliza cu municipiul Cluj. Aşadar, Transilvania de Nord ar reprezenta o regiune având ca centru Clujul.

20. Transilvania de Sud este partea Ardealului istoric, locuită anterior de o populaţie majoritar săsească şi românească, ce s-a transformat foarte mult de-al lungul secolului al XX-lea. Populaţia săsească a dispărut aproape în întregime, dar urmele şi rezultatele prezenţei acesteia sunt identificabile fără echivoc. Ca şi în cazul Ţinutului Secuiesc, autonomia regională are tradiţii şi în această zonă. Centrul natural al regiunii este astăzi, ca şi în trecut, oraşul Sibiu. Aria este bine delimitată, ba chiar izolată din trei direcţii (est, vest şi sud), iar datorită văilor de râu nu are legături spaţio-structurale puternice nici cu teritoriile cu care se învecinează la nord. Contactele ei cu regiunile limitrofe se realizează prin intermediul gurii văilor (valea Oltului la sud şi la est, cea a Mureşului la vest şi la nord-vest, cea a Arieşului la nord-vest şi cea a Târnavei Mari la nord-est). În interiorul regiunii, polul opus de atracţie este municipiul Braşov. Oraş mai însemnat ca populaţie şi pondere economică decât Sibiul, Braşovul reprezintă cel de-al doilea nod de trafic al ţării în ordinea importanţei, de unde rutele pornesc spre Transilvania, Ţara Românească şi Moldova. În plus, este punctul unde se întâlnesc trei culturi: cea săsească, cea maghiară și cea românească. În pofida situaţiei sale geografice şi comunicaţionale avantajoase, Braşovul ar fi într-o poziţie periferică în cazul menţinerii sale în Regiunea Transilvania de Sud. Dat fiind faptul că acest municipiu de importanţă regională este centrul celei mai mari aglomeraţii urbane reale din România (ce cuprinde 3 municipii şi 5 oraşe), este recomandabilă separarea Braşovului de sistemul teritorial integrat, transformând astfel acest mare oraş cu impact asupra mai multor regiuni istorice într-o regiune metropolitană ce va fi dezvoltată în mod similar Capitalei.

21. Oltenia, ca regiune integrată în cadrul Ţării Româneşti reprezintă, fără dubii, o zonă organizată în jurul Craiovei ca pol de atracţie. Condiţiile sale istorice sunt în mod fericit în concordanţă cu raporturile sale identitare şi spaţio-structurale. De fapt, regiunea există şi în prezent tocmai în această formă şi, prin urmare, nu este nevoie de nici o modificare semnificativă.

22. Cele două arii geografice ale Munteniei diferă din punctul de vedere al caracterului peisajelor. Zona situată la poalele Carpaţilor Meridionali şi parţial ale Carpaţilor de Curbură a fost considerată nucleul Ţării Româneşti de odinioară. Conştiinţa identitară muntenească se bazează, pe lângă caracterul comun al peisajelor, pe micile oraşe istorice de negustori din judeţele Argeş, Dâmboviţa şi Prahova, pe cultura păstorească şi pe regiunile vinicole. Un oraş de importanţă regională, situat în centrul acestei zone este Ploieştiul, care este totodată şi cel de-al treilea nod de comunicaţii al ţării. La sud de această regiune se situează Muntenia de Jos, un ținut de câmpie, care doar în Epoca modernă și cea contemporană a dobândit importanţă crucială în Ţara Românească şi România. Este o regiune omogenă având ca centru natural Bucureştiul pe care ni-l imaginăm, ca şi în prezent, ca o regiune metropolitană care trebuie să se bucure de o atenţie deosebită în ceea ce priveşte politica de dezvoltare.

23. Din punct de vedere spaţio-structural, Dobrogea este o regiune delimitată foarte clar, prin graniţe naturale. Centrul tradiţional al acesteia este Constanţa, principalul port maritim al României.

24. Şi în partea de est a ţării există o regiune istorică cu un caracter aparte: Bucovina, care până în anul 1920 a beneficiat de (auto)guvernare internă. Ea coincide în mare parte cu actualul judeţ

Suceava.

25. Propunem delimitarea a două regiuni pe teritoriul Moldovei istorice: Moldova de Jos şi Moldova de Sus. Această împărţire ce recreează vechile ţinuturi istorice s-ar face pe baza liniilor de forţă ce pornesc din cele două oraşe de importanţă regională, a sistemelor de văi ale râurilor şi a infrastructurii adaptate la acestea, precum şi a caracterului peisajelor. În partea sudică a acestor două regiuni, în zona în care Moldova şi Ţara Românească se întâlnesc de-a lungul cursului de jos al Dunării, se găseşte cea mai importantă conurbaţie de pe teritoriul României în cazul căreia distanţa dintre centrele celor două municipii de importanţă regională este de 20 km. Integrarea acestora creează cea de-a două metropolă a ţării după numărul populaţiei. Potenţialul lor industrial şi de transport intermodal susţin deopotrivă posibilitatea unei dezvoltări metropolitane separate. Aceste două municipii, asemeni Braşovului şi Bucureştiului, reprezintă poluri de atracţie naturale cu impact asupra mai multor regiuni şi, în consecinţă, se justifică tratarea lor ca regiune metropolitană.

© Copyright Erdélyi Magyar Néppárt - Partidul Popular Maghiar Din Transilvania 2012